

## บทที่ 4

### ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เริ่มจากการศึกษาถึงคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็นผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านที่มีคุณภาพ และบทบาทผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาชุมชน แล้วนำผลการศึกษามาหาแนวทางพัฒนาคุณภาพและบทบาทของผู้นำสตรี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งการทดสอบแนวทางในการพัฒนาดังกล่าวว่าจะนำไปใช้ในการพัฒนาสตรีให้มีคุณภาพได้มากน้อยเพียงใด ดังจะได้นำเสนอผลการวิจัยต่อไปนี้

#### 4.1 ผลการศึกษาถึงคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็นผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านที่มีคุณภาพ

การศึกษานี้ได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ของอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 53 คน ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 53 คน เป็นชาย 47 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 เป็นหญิงเพียง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 อายุส่วนใหญ่มากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือ อายุช่วงระหว่าง 41-45 ปี และ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.5 และ 22.6 ตามลำดับ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 86.8 สถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.6 อาชีพหลัก เป็นอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าอย่างอื่น คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาคืออาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 22.6 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1,000 - 3,000 บาท ตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 79.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนร้อยละ 20.8 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

| ข้อมูลทั่วไป        | จำนวน (คน) | ร้อยละ |
|---------------------|------------|--------|
| เพศ                 |            |        |
| ชาย                 | 47         | 88.7   |
| หญิง                | 6          | 11.3   |
| อายุ                |            |        |
| ต่ำกว่า 25 ปี       | -          | -      |
| 25 - 30 ปี          | 3          | 5.7    |
| 31 - 35 ปี          | 2          | 3.8    |
| 36 - 40 ปี          | 6          | 11.3   |
| 41 - 45 ปี          | 13         | 24.5   |
| 46 - 50 ปี          | 12         | 22.6   |
| มากกว่า 50 ปีขึ้นไป | 17         | 32.1   |
| ระดับการศึกษา       |            |        |
| ต่ำกว่าประถมศึกษา   | 1          | 1.9    |
| ประถมศึกษา          | 46         | 86.8   |
| อนุปริญญา           | 3          | 5.7    |
| ปริญญาตรีขึ้นไป     | 3          | 5.7    |
| สถานภาพการสมรส      |            |        |
| โสด                 | 1          | 1.9    |
| แต่งงานแล้ว         | 48         | 90.6   |
| หย่าร้าง/หม้าย      | 4          | 7.5    |

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

| ข้อมูลทั่วไป                    | จำนวน (คน) | ร้อยละ |
|---------------------------------|------------|--------|
| <b>อาชีพหลัก</b>                |            |        |
| เกษตรกรรวม                      | 31         | 58.5   |
| รับจ้าง                         | 6          | 11.3   |
| ค้าขาย                          | 4          | 7.5    |
| รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ | 12         | 22.6   |
| <b>รายได้ต่อเดือน</b>           |            |        |
| ต่ำกว่า 1,000 บาท               | 5          | 9.4    |
| 1,000 - 2,000 บาท               | 14         | 26.4   |
| 2,001 - 3,000 บาท               | 15         | 28.3   |
| 3,001 - 4,000 บาท               | 6          | 11.3   |
| มากกว่า 4,000 บาทขึ้นไป         | 13         | 24.5   |
| <b>ตำแหน่งหน้าที่การงาน</b>     |            |        |
| ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน               | 42         | 79.2   |
| สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล     | 11         | 20.8   |

ผลการศึกษาคุณลักษณะที่แสดงการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพจากการวิเคราะห์แบบสอบถามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ จำเป็นน้อยที่สุด , จำเป็นน้อย , จำเป็นปานกลาง , จำเป็นมาก และจำเป็นมากที่สุด โดยผู้ตอบพิจารณาคุณลักษณะเป็นรายข้อว่าข้อใดสำคัญต่อการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพในระดับใด โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ถ้าจำเป็นน้อยที่สุด มีค่า = 1

ถ้าจำเป็นน้อย มีค่า = 2

ถ้าจำเป็นปานกลาง มีค่า = 3

ถ้าจำเป็นมาก มีค่า = 4

ถ้าจำเป็นมากที่สุด มีค่า = 5

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อจะมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 5.00 โดยค่าเฉลี่ยแต่ละตัวมีความหมาย คือ

0.01 - 1.00 หมายถึง มีความจำเป็นน้อยที่สุด

1.01 - 2.00 หมายถึง มีความจำเป็นน้อย

2.01 - 3.00 หมายถึง มีความจำเป็นปานกลาง

3.01 - 4.00 หมายถึง มีความจำเป็นมาก

4.01 - 5.00 หมายถึง มีความจำเป็นมากที่สุด

ผลการศึกษาพบว่าในจำนวนคุณลักษณะตามแบบสอบถามทั้งหมด 40 คุณลักษณะ มีค่าเฉลี่ยรายข้อ อยู่ในระดับตั้งแต่ 4.01 ขึ้นไปจำนวน 37 คุณลักษณะ อีก 3 คุณลักษณะนั้น ผู้ตอบเห็นว่ามีผลสำคัญต่อการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ ค่าเฉลี่ย 3.8 จำนวน 2 คุณลักษณะ ค่าเฉลี่ย 3.9 จำนวน 1 คุณลักษณะ คุณลักษณะที่สำคัญมากที่สุดต่อการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพอันดับแรก คือ การเป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ค่าเฉลี่ย 4.7) รองลงมา 5 ลักษณะ ประกอบด้วย เป็นผู้ไม่มัวสุมในอบายมุขต่าง ๆ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้มีความจริงจังจริงจังในการทำงาน เป็นผู้มีความสำนึกรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี (ค่าเฉลี่ย 4.6 , 4.5 และ 4.4) ตามลำดับ

สำหรับคุณลักษณะที่เห็นว่ามีผลสำคัญในระดับปานกลาง จำนวน 3 ลักษณะ ได้แก่ มีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา มีลักษณะการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าคุณลักษณะทุกข้อของการศึกษาในครั้งนี้เป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นต่อการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ จึงได้นำคุณลักษณะทั้งหมดนี้ไปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพสตรีในกิจกรรมแทรกแซงของการวิจัยในครั้งนี้ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อความสำคัญของคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น  
ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ

| คุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น<br>ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ      | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |               |                       |                |                          | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|---------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------|-----------------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|
|                                                         | จำเป็น<br>มากที่สุด             | จำเป็น<br>มาก | จำเป็น<br>ปาน<br>กลาง | จำเป็น<br>น้อย | จำเป็น<br>น้อยที่<br>สุด |                                |
|                                                         | (5)                             | (4)           | (3)                   | (2)            | (1)                      |                                |
| 1. มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์                                | 23<br>43.4                      | 21<br>39.6    | 7<br>13.2             | 2<br>3.8       | -                        | 4.2                            |
| 2. มีความรู้จบการศึกษาภาค<br>บังคับ                     | 23<br>43.4                      | 16<br>30.2    | 9<br>17.0             | 5<br>9.4       | -                        | 4.1                            |
| 3. มีความกระตือรือร้นในการ<br>แสวงหาความรู้             | 25<br>47.2                      | 16<br>30.2    | 12<br>22.6            | -              | -                        | 4.2                            |
| 4. มีความเข้าใจในบทบาท<br>หน้าที่ของตนเอง               | 27<br>50.9                      | 15<br>28.3    | 10<br>18.9            | -              | 1<br>1.9                 | 4.3                            |
| 5. มีความรับผิดชอบต่อ<br>ครอบครัว                       | 31<br>58.5                      | 15<br>28.3    | 5<br>9.4              | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.4                            |
| 6. มีความคิดริเริ่มในการพัฒนา                           | 25<br>47.2                      | 18<br>34.0    | 9<br>17.0             | 1<br>1.9       | -                        | 4.3                            |
| 7. มีความกล้าแสดงออกในทาง<br>ที่ถูกต้อง                 | 30<br>56.6                      | 11<br>20.8    | 11<br>20.8            | -              | 1<br>1.9                 | 4.3                            |
| 8. มีความสุภาพอ่อนโยน                                   | 25<br>47.2                      | 13<br>24.5    | 14<br>26.4            | -              | 1<br>1.9                 | 4.2                            |
| 9. เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว                                  | 29<br>54.7                      | 14<br>26.4    | 9<br>17.0             | -              | 1<br>1.9                 | 4.3                            |
| 10. มีความโอปอ้อมอารีย์<br>เอื้ออาทรเห็นอกเห็นใจผู้อื่น | 24<br>45.3                      | 14<br>26.4    | 14<br>26.4            | 1<br>1.9       | -                        | 4.2                            |
| 11. เป็นคนอารมณ์ดีไม่โมโห<br>ง่าย                       | 17<br>32.1                      | 20<br>37.7    | 15<br>28.3            | 1<br>1.9       | -                        | 4.0                            |

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อความสำคัญของคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น  
ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ (ต่อ)

| คุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น<br>ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ                                             | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |               |                       |                |                          | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------|-----------------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|
|                                                                                                | จำเป็น<br>มากที่สุด             | จำเป็น<br>มาก | จำเป็น<br>ปาน<br>กลาง | จำเป็น<br>น้อย | จำเป็น<br>น้อยที่<br>สุด |                                |
|                                                                                                | (5)                             | (4)           | (3)                   | (2)            | (1)                      |                                |
| 12. มีความจงรักภักดีต่อ<br>สถาบันชาติ ศาสนา<br>พระมหากษัตริย์                                  | 41<br>77.4                      | 9<br>17.0     | 1<br>1.9              | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.7                            |
| 13. มีความซื่อสัตย์สุจริต                                                                      | 33<br>62.3                      | 18<br>34.0    | -                     | 2<br>3.8       | -                        | 4.5                            |
| 14. มีความจริงจัง จริ่งใจในการ<br>ทำงาน                                                        | 29<br>54.7                      | 18<br>34.0    | 5<br>9.4              | -              | 1<br>1.9                 | 4.4                            |
| 15. มีคุณลักษณะของความ<br>เป็นผู้นำ                                                            | 25<br>47.2                      | 15<br>28.3    | 12<br>22.6            | -              | 1<br>1.9                 | 4.2                            |
| 16. มีความสามารถปฏิบัติงาน<br>ตามที่ได้รับมอบหมาย                                              | 27<br>50.9                      | 14<br>26.4    | 10<br>18.9            | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.2                            |
| 17. มีความสามารถในการพูด<br>ในที่สาธารณะ                                                       | 14<br>26.4                      | 22<br>41.5    | 12<br>22.6            | 3<br>5.7       | 2<br>3.8                 | 3.8                            |
| 18. เป็นผู้ใจกว้างยอมรับความ<br>คิดเห็นของผู้อื่น                                              | 19<br>35.8                      | 25<br>47.2    | 7<br>13.2             | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.1                            |
| 19. มีความสามารถในการทำ<br>งานร่วมกับผู้อื่นทุกระดับ<br>ฐานะ                                   | 19<br>35.8                      | 19<br>35.8    | 14<br>26.4            | 1<br>1.9       | -                        | 4.1                            |
| 20. มีความสามารถในการมอบ<br>หมายหน้าที่การทำงาน ให้แก่<br>ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและ<br>เหมาะสม | 22<br>41.5                      | 17<br>32.1    | 12<br>22.6            | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.1                            |

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อความสำคัญของคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น  
ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ (ต่อ)

| คุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น<br>ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ          | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |               |                       |                |                          | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|-------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------|-----------------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|
|                                                             | จำเป็น<br>มากที่สุด             | จำเป็น<br>มาก | จำเป็น<br>ปาน<br>กลาง | จำเป็น<br>น้อย | จำเป็น<br>น้อยที่<br>สุด |                                |
|                                                             | (5)                             | (4)           | (3)                   | (2)            | (1)                      |                                |
| 21. มีความสามารถในการ<br>วิเคราะห์ปัญหา                     | 14<br>26.4                      | 20<br>37.7    | 17<br>32.1            | -              | 2<br>3.8                 | 3.8                            |
| 22. มีความสามารถในการ<br>สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง<br>สมาชิก | 22<br>41.5                      | 20<br>37.7    | 9<br>17.0             | 2<br>3.8       | -                        | 4.2                            |
| 23. มีความสามารถในการให้<br>คำแนะนำและปรึกษาแก่<br>ผู้อื่น  | 18<br>34.0                      | 21<br>39.6    | 12<br>22.6            | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.0                            |
| 24. มีความสามารถในการ<br>ประสานงาน                          | 21<br>39.6                      | 17<br>32.1    | 14<br>26.4            | -              | 1<br>1.9                 | 4.1                            |
| 25. มีความสามารถในการจัด<br>ลำดับความสำคัญของงาน            | 15<br>28.3                      | 17<br>32.1    | 17<br>32.1            | 3<br>5.7       | 1<br>1.9                 | 3.8                            |
| 26. มีลักษณะการใช้ชีวิตอย่าง<br>เรียบง่าย                   | 18<br>34.0                      | 14<br>26.4    | 19<br>35.8            | -              | 2<br>3.8                 | 3.9                            |
| 27. เป็นผู้มีความสุขุมรอบคอบ                                | 18<br>34.0                      | 20<br>37.7    | 13<br>24.5            | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.0                            |
| 28. เป็นผู้มีความอดทนและ<br>อดกลั้นต่อความยากลำบาก          | 25<br>47.2                      | 19<br>35.8    | 3<br>5.7              | -              | 1<br>1.9                 | 4.3                            |
| 29. มีความสามารถในการ<br>ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น        | 22<br>41.5                      | 15<br>28.3    | 14<br>26.4            | 2<br>3.8       | -                        | 4.1                            |
| 30. มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม                               | 28<br>52.8                      | 15<br>28.3    | 10<br>18.9            | -              | -                        | 4.3                            |

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อความสำคัญของคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น  
ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ (ต่อ)

| คุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น<br>ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ                     | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |               |                       |                |                          | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------|-----------------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|
|                                                                        | จำเป็น<br>มากที่สุด             | จำเป็น<br>มาก | จำเป็น<br>ปาน<br>กลาง | จำเป็น<br>น้อย | จำเป็น<br>น้อยที่<br>สุด |                                |
|                                                                        | (5)                             | (4)           | (3)                   | (2)            | (1)                      |                                |
| 31. มีความสามารถในการ<br>กำหนดเป้าหมายในการ<br>ทำงาน                   | 17<br>32.1                      | 22<br>41.5    | 14<br>26.4            | -              | -                        | 4.1                            |
| 32. มีความรู้ความเข้าใจในการ<br>พัฒนาหมู่บ้าน                          | 20<br>37.7                      | 22<br>41.5    | 11<br>20.8            | -              | -                        | 4.2                            |
| 33. มีความสามารถในการ<br>ปรับปรุงพัฒนาชีวิต ความ<br>เป็นอยู่ในครอบครัว | 27<br>50.9                      | 16<br>30.2    | 8<br>15.1             | 2<br>3.8       | -                        | 4.3                            |
| 34. มีความสามารถในการตัด<br>สินใจ ในการวางแผนแก้ไข<br>ปัญหาของหมู่บ้าน | 21<br>39.6                      | 18<br>34.0    | 13<br>24.5            | 1<br>1.9       | -                        | 4.1                            |
| 35. มีความสำนึกรับผิดชอบต่อ<br>หน้าที่                                 | 29<br>54.7                      | 19<br>35.8    | 4<br>7.5              | -              | 1<br>1.9                 | 4.4                            |
| 36. มีทัศนคติที่ดีและเห็นความ<br>สำคัญของการพัฒนา<br>หมู่บ้าน          | 25<br>47.2                      | 21<br>39.6    | 7<br>13.2             | -              | -                        | 4.3                            |
| 37. มีสุขภาพจิตที่ดี                                                   | 30<br>56.6                      | 16<br>30.2    | 6<br>11.3             | -              | 1<br>1.9                 | 4.4                            |
| 38. มีความรู้ในวิทยาการใหม่ๆ                                           | 19<br>35.8                      | 19<br>35.8    | 13<br>24.5            | 2<br>3.8       | -                        | 4.0                            |



ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อความสำคัญของคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ (ต่อ)

| คุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็น<br>ผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |               |                       |                |                          | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|----------------------------------------------------|---------------------------------|---------------|-----------------------|----------------|--------------------------|--------------------------------|
|                                                    | จำเป็น<br>มากที่สุด             | จำเป็น<br>มาก | จำเป็น<br>ปาน<br>กลาง | จำเป็น<br>น้อย | จำเป็น<br>น้อยที่<br>สุด |                                |
|                                                    | (5)                             | (4)           | (3)                   | (2)            | (1)                      |                                |
| 39. เป็นผู้มีความรอบรู้ทันต่อ<br>สถานการณ์         | 20<br>37.7                      | 19<br>35.8    | 12<br>22.6            | 2<br>3.8       | -                        | 4.1                            |
| 40. เป็นผู้ไม่มัวสุมในอบายมุข<br>ต่าง ๆ            | 37<br>69.8                      | 12<br>22.6    | 2<br>3.8              | 1<br>1.9       | 1<br>1.9                 | 4.6                            |

#### 4.2 ผลการศึกษาถึงบทบาทผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน

การศึกษานี้ต้องการทราบว่าผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านควรจะมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชนมากน้อยเพียงใด โดยได้นำผลไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแทรกแซงเพื่อพัฒนาให้ผู้นำสตรีได้แสดงบทบาทในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความเห็นซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ไม่ได้ปฏิบัติ และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ โดยค่าเฉลี่ยแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

|             |         |                |
|-------------|---------|----------------|
| 0.00        | หมายถึง | ไม่ได้ปฏิบัติ  |
| 0.01 - 1.00 | หมายถึง | ปฏิบัติน้อย    |
| 1.01 - 2.00 | หมายถึง | ปฏิบัติปานกลาง |
| 2.01 - 3.00 | หมายถึง | ปฏิบัติมาก     |

ผลการวิเคราะห์พบว่าในจำนวนบทบาทของผู้นำสตรีตามแบบสอบถาม 25 ข้อ ผู้นำสตรีได้ปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.01-2.00 จำนวน 16 ข้อ นอกนั้นได้ปฏิบัติในระดับมาก ส่วนบทบาทที่ได้ปฏิบัติน้อย และไม่ได้ปฏิบัติเลยไม่ปรากฏ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุกบทบาทแล้ว พบว่าบทบาทหน้าที่ได้ปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ คือ การส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีพโดยจัดตั้งกลุ่มอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 1.5) จัดหากองทุนพัฒนาสตรี ส่งเสริมการออมโดยจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ (ค่าเฉลี่ย 1.6) จัดตั้งและพัฒนากลุ่มต่าง ๆ และวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของกลุ่มสตรี (ค่าเฉลี่ย 1.7)

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าบทบาททั้งหมดนี้มีความจำเป็นที่ผู้นำสตรีจะต้องกระทำเพื่อการพัฒนาชุมชน จึงนำไปเป็นแนวทางในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสตรีให้มีบทบาทในการพัฒนา มากกว่าเดิมยิ่งขึ้น ผลการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อการทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี                                 | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |                |             |                      | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------|-------------|----------------------|----------------------------|
|                                                          | มาก<br>(3)                      | ปานกลาง<br>(2) | น้อย<br>(1) | ไม่ได้ปฏิบัติ<br>(0) |                            |
| 1. ริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ เป็นตัวอย่างแก่ชาวบ้าน            | 13<br>24.5                      | 23<br>43.4     | 12<br>22.6  | 5<br>9.4             | 1.8                        |
| 2. แนะนำแนวทางปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาต่าง ๆ           | 14<br>26.4                      | 23<br>43.4     | 13<br>24.5  | 3<br>5.7             | 1.9                        |
| 3. ช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ไขปัญหา                       | 15<br>28.3                      | 29<br>54.7     | 7<br>13.2   | 2<br>3.8             | 2.1                        |
| 4. ให้ข่าวสารข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง                   | 17<br>32.1                      | 25<br>47.2     | 8<br>15.1   | 3<br>5.7             | 2.1                        |
| 5. จัดตั้งและพัฒนากลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน                 | 14<br>26.4                      | 19<br>35.8     | 12<br>22.6  | 8<br>15.1            | 1.7                        |
| 6. เป็นผู้เชื่อมประสานระหว่างหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง | 18<br>34.0                      | 22<br>41.5     | 12<br>22.6  | 1<br>1.9             | 2.1                        |

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อการทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้นำสตรีระดับ  
หมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี                                                         | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |                |             |                      | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------|-------------|----------------------|----------------------------|
|                                                                                  | มาก<br>(3)                      | ปานกลาง<br>(2) | น้อย<br>(1) | ไม่ได้ปฏิบัติ<br>(0) |                            |
| 7. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน                          | 20<br>37.7                      | 22<br>41.5     | 10<br>18.9  | 1<br>1.9             | 2.2                        |
| 8. วางแผนแก้ไขปัญหาในงานพัฒนาสตรีหมู่บ้าน                                        | 13<br>24.5                      | 25<br>47.2     | 10<br>18.9  | 5<br>9.4             | 1.9                        |
| 9. ให้การศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับงานพัฒนาสตรีในหมู่บ้าน                       | 13<br>24.5                      | 25<br>47.2     | 7<br>13.2   | 8<br>15.1            | 1.8                        |
| 10. สำรวจปัญหาและความต้องการของสตรี                                              | 15<br>28.3                      | 19<br>35.8     | 10<br>18.9  | 9<br>17.0            | 1.8                        |
| 11. วิเคราะห์ปัญหาความต้องการการของสตรี                                          | 12<br>22.6                      | 22<br>41.5     | 8<br>15.1   | 11<br>20.8           | 1.7                        |
| 12. จัดกิจกรรมตามแผนงานพัฒนาสตรีต่าง ๆ ในหมู่บ้าน                                | 13<br>24.5                      | 19<br>35.8     | 17<br>32.1  | 4<br>7.5             | 1.8                        |
| 13. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของสตรีในหมู่บ้าน                                  | 17<br>32.1                      | 24<br>45.3     | 10<br>18.9  | 2<br>3.8             | 2.1                        |
| 14. ให้ความร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติงานของภาครัฐและเอกชนที่เข้าไปทำงานในหมู่บ้าน | 19<br>35.8                      | 29<br>54.7     | 5<br>9.4    | -                    | 2.3                        |
| 15. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานด้านการพัฒนาสตรี                                   | 12<br>22.6                      | 29<br>54.7     | 10<br>18.9  | 2<br>3.8             | 2.0                        |

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อการทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้นำสตรีระดับ  
หมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี                                                  | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |                |             |                      | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------|-------------|----------------------|----------------------------|
|                                                                           | มาก<br>(3)                      | ปานกลาง<br>(2) | น้อย<br>(1) | ไม่ได้ปฏิบัติ<br>(0) |                            |
| 16. จัดหากองทุนพัฒนาสตรีของหมู่บ้าน                                       | 13<br>24.5                      | 16<br>30.2     | 14<br>26.4  | 10<br>18.9           | 1.6                        |
| 17. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาเด็กเล็กในหมู่บ้าน                     | 15<br>28.3                      | 19<br>35.8     | 10<br>18.9  | 9<br>17.0            | 1.8                        |
| 18. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของเยาวชนในหมู่บ้าน                         | 16<br>30.2                      | 23<br>43.4     | 9<br>17.0   | 5<br>9.4             | 1.9                        |
| 19. ส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีพโดยจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ                    | 13<br>24.5                      | 14<br>26.4     | 14<br>26.4  | 12<br>22.6           | 1.5                        |
| 20. ส่งเสริมการออมโดยจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและกิจกรรมเครือข่าย | 14<br>26.4                      | 16<br>30.2     | 11<br>20.8  | 12<br>22.6           | 1.6                        |
| 21. ส่งเสริมการอนุรักษ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม                 | 18<br>34.0                      | 18<br>34.0     | 14<br>26.4  | 3<br>5.7             | 2.0                        |
| 22. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม                           | 27<br>50.9                      | 22<br>41.5     | 4<br>7.5    | -                    | 2.4                        |
| 23. ส่งเสริมการจัดครอบครัวพัฒนา                                           | 17<br>32.1                      | 25<br>47.2     | 7<br>13.2   | 4<br>7.5             | 2.0                        |
| 24. ให้ความร่วมมือกับกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาหมู่บ้านทุก ๆ ด้าน          | 26<br>49.1                      | 21<br>39.6     | 4<br>7.5    | 2<br>3.8             | 2.3                        |

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อการทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี                    | จำนวนผู้ให้ความเห็นในแต่ละระดับ |         |      |               | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) |
|---------------------------------------------|---------------------------------|---------|------|---------------|----------------------------|
|                                             | มาก                             | ปานกลาง | น้อย | ไม่ได้ปฏิบัติ |                            |
|                                             | (3)                             | (2)     | (1)  | (0)           |                            |
| 25. ติดตามประเมินผลงานการพัฒนาศรีในหมู่บ้าน | 15                              | 22      | 8    | 8             | 1.8                        |
|                                             | 28.3                            | 41.5    | 15.1 | 15.1          |                            |

#### 4.3 ผลการจัดกิจกรรมแทรกแซง

ในการจัดกิจกรรมแทรกแซงได้ดำเนินการกับผู้นำสตรี ตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 66 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ในงานพัฒนาชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมให้ปฏิบัติหน้าที่จริง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นการนำเสนอผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

##### 4.3.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้านของตำบลหาดคำ บ้านละ 6 คน จำนวน 11 หมู่บ้าน รวม 66 คน

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 และอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 86.4 มีผู้จบชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 90.9 อาชีพหลัก เป็นอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าอย่างอื่น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 68.2 รองลงมาคือ อาชีพ

รับจ้างจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 รายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงระหว่างต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมารายได้ระหว่าง 1,001-2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 รองลงมาคือ ตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ระยะเวลาที่ทำหน้าที่ในตำแหน่ง ส่วนมากทำหน้าที่ในตำแหน่งในช่วงเวลา 2 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ส่วนรองลงมาทำหน้าที่ในตำแหน่งในช่วง 1 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ในด้านการเข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านต่าง ๆ ที่ทางราชการจัดขึ้นมีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 มีผู้เคยเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 สมาชิกในครอบครัวส่วนมากจะมีอยู่ในช่วงระหว่าง 5-7 คน จำนวน 33 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาอยู่ระหว่าง 2-4 คน จำนวน 29 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 43.9 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

| ข้อมูลทั่วไป        | จำนวน (คน) | ร้อยละ |
|---------------------|------------|--------|
| อายุ                |            |        |
| 25 ปีและต่ำกว่า     | 5          | 7.6    |
| 26 - 30 ปี          | 8          | 12.1   |
| 31 - 35 ปี          | 14         | 21.2   |
| 36 - 40 ปี          | 9          | 13.6   |
| 41 - 45 ปี          | 11         | 16.7   |
| 46 - 50 ปี          | 9          | 13.6   |
| มากกว่า 50 ปีขึ้นไป | 10         | 15.2   |

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

| ข้อมูลทั่วไป                | จำนวน (คน) | ร้อยละ |
|-----------------------------|------------|--------|
| <b>ระดับการศึกษา</b>        |            |        |
| ต่ำกว่าประถมศึกษา           | 2          | 3.0    |
| ประถมศึกษา                  | 57         | 86.4   |
| มัธยมศึกษา (ม.3, ม.6, ปวท.) | 7          | 10.6   |
| อนุปริญญา                   | -          | -      |
| ปริญญาตรีขึ้นไป             | -          | -      |
| <b>สถานภาพการสมรส</b>       |            |        |
| โสด                         | 1          | 1.5    |
| แต่งงานแล้ว                 | 48         | 72.7   |
| หย่าร้าง/หม้าย              | 4          | 6.1    |
| <b>อาชีพหลัก</b>            |            |        |
| เกษตรกรรวม                  | 45         | 68.2   |
| รับจ้าง                     | 12         | 18.2   |
| ค้าขาย                      | 3          | 4.5    |
| อื่นๆ                       | 6          | 9.1    |
| <b>รายได้ต่อเดือน</b>       |            |        |
| 1,000 บาทและต่ำกว่า         | 33         | 50.0   |
| 1,001 - 2,000 บาท           | 17         | 25.8   |
| 2,001 - 3,000 บาท           | 13         | 19.7   |
| 3,001 - 4,000 บาท           | 2          | 3.0    |
| มากกว่า 4,000 บาทขึ้นไป     | 1          | 1.5    |

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

| ข้อมูลทั่วไป                         | จำนวน (คน) | ร้อยละ |
|--------------------------------------|------------|--------|
| <b>ตำแหน่งหน้าที่การงาน</b>          |            |        |
| กรรมการหมู่บ้าน                      | 11         | 16.7   |
| กรรมการพัฒนาสตรี                     | 41         | 62.1   |
| อาสาพัฒนาชุมชน                       | 7          | 10.6   |
| อาสาสมัครสาธารณสุข                   | 22         | 33.3   |
| อื่นๆ                                | 2          | 3.0    |
| <b>ระยะเวลาที่ทำหน้าที่ในตำแหน่ง</b> |            |        |
| 1 ปี                                 | 22         | 33.3   |
| 2 ปี                                 | 24         | 36.4   |
| 3 ปี                                 | 11         | 16.7   |
| 4 ปี                                 | 5          | 7.6    |
| มากกว่า 5 ปี                         | 4          | 6.1    |
| <b>การเข้ารับการฝึกอบรม</b>          |            |        |
| เคย                                  | 25         | 37.9   |
| ไม่เคย                               | 41         | 62.1   |
| <b>สมาชิกในครอบครัว</b>              |            |        |
| 2 - 4 คน                             | 29         | 43.9   |
| 5 - 7 คน                             | 33         | 50.0   |
| 8 -10 คน                             | 4          | 6.1    |



#### 4.3.2 ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี

การทดสอบความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี ซึ่งเป็นข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ให้ผู้นำสตรีพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าใช่หรือไม่ใช่ จากการตอบคำถามจะรู้ว่าข้อใดตอบถูกหรือผิด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี ก่อนกิจกรรมแทรกแซงพบว่า ผู้นำสตรีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50.0 สามารถตอบคำถามได้ถูกทุกข้อ ภายหลังกิจกรรมแทรกแซงแล้วมีจำนวนผู้ตอบถูกทุกข้อเพิ่มขึ้น และพบว่าข้อที่มีจำนวนผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ ผู้นำสตรีจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาหมู่บ้าน และเป็นตัวอย่างแก่ชาวบ้านเพิ่มจาก 50 คน เป็น 66 คน รองลงมาคือ ผู้นำสตรีต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปทำงานในหมู่บ้าน เพิ่มจาก 54 คน เป็น 66 คน การให้คำแนะนำด้านการพัฒนาและช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาเป็นหน้าที่ของทางราชการฝ่ายเดียว เพิ่มจาก 49 คน เป็น 60 คน และผู้นำสตรีไม่มีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลงานพัฒนาสตรีเพราะเป็นเรื่องของทางราชการเท่านั้น เพิ่มจาก 47 คน เป็น 58 คน

ส่วนประเด็นที่ผู้นำสตรีตอบถูกทุกคนทั้งก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซงมีอยู่เพียง 1 ข้อ คือ ข้อที่ว่าผู้นำสตรีควรจะมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานด้านการพัฒนาสตรี

กล่าวโดยสรุป จะเห็นว่าภายหลังกิจกรรมแทรกแซงทำให้ผู้นำสตรีส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบถูกและผิด ตามแบบวัดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เปรียบเทียบก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี                                                                                                | ก่อนกิจกรรมแทรกแซง |            | หลังกิจกรรมแทรกแซง |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------|--------------------|------------|
|                                                                                                                         | ตอบถูก             | ตอบผิด     | ตอบถูก             | ตอบผิด     |
| 1. ผู้นำสตรีจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้าง<br>สรรค์ในการพัฒนาหมู่บ้าน และเป็นตัวอย่าง<br>แก่ชาวบ้าน              | 50<br>75.8         | 16<br>24.2 | 66<br>100.0        | 0<br>0.0   |
| 2. การให้คำแนะนำด้านการพัฒนา การให้<br>ความช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาเป็น<br>หน้าที่ของทางราชการฝ่ายเดียว          | 49<br>74.2         | 17<br>25.8 | 60<br>90.9         | 6<br>9.1   |
| 3. การสำรวจข้อมูลในการพัฒนาหมู่บ้านเป็น<br>หน้าที่ของทางราชการและผู้นำท้องถิ่นไม่ใช่<br>หน้าที่ของผู้นำสตรี             | 42<br>63.6         | 24<br>36.4 | 51<br>77.3         | 15<br>22.7 |
| 4. ผู้นำสตรีมีหน้าที่ให้ความร่วมมือในการจัดตั้ง<br>และพัฒนากลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน                                       | 64<br>97.0         | 2<br>3.0   | 64<br>97.0         | 2<br>3.0   |
| 5. ผู้นำสตรีต้องเป็นผู้เชื่อมประสานระหว่าง<br>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสร้างความสัมพันธ์<br>ระหว่างสมาชิก                | 60<br>90.9         | 6<br>9.1   | 65<br>98.5         | 1<br>1.5   |
| 6. หน้าที่ในการคิดวางแผนแก้ไขปัญหาในงาน<br>พัฒนาสตรีเป็นหน้าที่ของกรรมการหมู่บ้าน<br>และอบต. สตรีไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง | 45<br>68.2         | 21<br>31.8 | 49<br>74.2         | 17<br>25.8 |
| 7. ผู้นำสตรีมีหน้าที่ในการให้การศึกษาและให้<br>ความรู้เกี่ยวกับงานพัฒนาสตรีในหมู่บ้าน                                   | 54<br>81.8         | 12<br>18.2 | 64<br>97.0         | 2<br>3.0   |
| 8. ในการสำรวจปัญหาและความต้องการของ<br>สตรีเป็นหน้าที่ของผู้นำสตรี                                                      | 50<br>75.8         | 16<br>24.2 | 55<br>83.3         | 11<br>16.7 |

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบถูกและผิด ตามแบบวัดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เปรียบเทียบก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี                                                                       | ก่อนกิจกรรมแทรกแซง |        | หลังกิจกรรมแทรกแซง |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------|--------------------|--------|
|                                                                                                | ตอบถูก             | ตอบผิด | ตอบถูก             | ตอบผิด |
| 9. การจัดกิจกรรมพัฒนาศตรีในหมู่บ้านเป็นหน้าที่ของทางราชการเท่านั้น                             | 43                 | 23     | 50                 | 16     |
|                                                                                                | 65.2               | 34.8   | 75.8               | 24.2   |
| 10. ผู้นำสตรีต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปทำงานในหมู่บ้าน           | 54                 | 12     | 66                 | 0      |
|                                                                                                | 81.8               | 18.2   | 100.0              | 0.0    |
| 11. ผู้นำสตรีควรจะมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานด้านการพัฒนาศตรี                    | 66                 | 0      | 66                 | 0      |
|                                                                                                | 100.0              | 0.0    | 100.0              | 0.0    |
| 12. ผู้นำสตรีไม่จำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน                 | 54                 | 12     | 57                 | 9      |
|                                                                                                | 81.8               | 18.2   | 86.4               | 13.6   |
| 13. การส่งเสริมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่หนึ่งที่ผู้นำสตรีต้องกระทำ | 59                 | 7      | 65                 | 1      |
|                                                                                                | 89.4               | 10.6   | 98.5               | 1.5    |
| 14. ผู้นำสตรีควรเป็นตัวอย่างในการจัดครอบครัวพัฒนาพร้อมทั้งให้การส่งเสริมครอบครัวพัฒนา          | 58                 | 8      | 64                 | 2      |
|                                                                                                | 87.9               | 12.1   | 97.0               | 3.0    |
| 15. ผู้นำสตรีไม่มีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลงานพัฒนาศตรีเพราะเป็นเรื่องของทางราชการเท่านั้น   | 47                 | 19     | 58                 | 8      |
|                                                                                                | 71.2               | 28.8   | 87.9               | 12.1   |

เมื่อพิจารณาให้คะแนนแต่ละบุคคลโดยมีคะแนนเต็ม 15 คะแนนแล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ทั้งกลุ่ม พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจก่อนกิจกรรมแทรกแซง มีค่าเฉลี่ย = 12.0 หลังกิจกรรมแทรกแซงมีค่าเฉลี่ย 13.7 เมื่อทดสอบด้วยค่า t-test มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี  
เปรียบเทียบ ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

| ระยะเวลา           | ค่าเฉลี่ย | S.D. | t-test | P-Value |
|--------------------|-----------|------|--------|---------|
| ก่อนกิจกรรมแทรกแซง | 12.0      | 2.0  | -5.3   | 0.0001  |
| หลังกิจกรรมแทรกแซง | 13.7      | 1.6  |        |         |

#### 4.3.3 ความรู้ความเข้าใจของผู้นำสตรีต้องงานพัฒนาชุมชน

ผลการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจของผู้นำสตรีต้องงานพัฒนาชุมชน โดยพิจารณาจากการตอบคำถามจำนวน 10 ข้อ ว่าข้อใดตอบถูกหรือผิด จำนวนที่คน พบว่า ก่อนกิจกรรมแทรกแซงมีผู้ตอบถูกเกินร้อยละ 50.0 จำนวน 7 ข้อ และตอบผิดจำนวน 3 ข้อ ภายหลังจากกิจกรรมแทรกแซงมีจำนวนผู้ตอบถูกเพิ่มขึ้นทุกข้อ ข้อที่ตอบถูกเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือข้อประเด็นคำถามที่วางแผนพัฒนาชุมชนควรเริ่มต้นจากฝ่ายใด เพิ่มจาก 27 คน เป็น 62 คน เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชุมชนคืออะไร เพิ่มจาก 28 คน เป็น 59 คน และการวางโครงการในการพัฒนาสตรีในหมู่บ้านควรคำนึงถึงอะไรเป็นสำคัญ เพิ่มจาก 29 คน เป็น 57 คน

โดยสรุปแล้วจะเห็นภายหลังจากกิจกรรมแทรกแซงผู้นำสตรี มีความรู้ความเข้าใจต้องงานพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นส่วนใหญ่ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบถูกและผิดตามแบบวัดความรู้ความเข้าใจของผู้นำสตรีต่องานพัฒนาชุมชน เปรียบเทียบก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

| ประเด็นคำถาม                                                             | ก่อนกิจกรรมแทรกแซง |        | หลังกิจกรรมแทรกแซง |        |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------|--------------------|--------|
|                                                                          | ตอบถูก             | ตอบผิด | ตอบถูก             | ตอบผิด |
| 1. การพัฒนาชุมชน ข้อใดถูกต้อง                                            | 47                 | 19     | 63                 | 3      |
|                                                                          | 71.2               | 28.8   | 95.5               | 4.5    |
| 2. เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชุมชน คือข้อใด                               | 28                 | 38     | 59                 | 7      |
|                                                                          | 42.4               | 57.6   | 89.4               | 10.6   |
| 3. งานพัฒนาชุมชนควรเริ่มต้นจากฝ่ายใด                                     | 27                 | 39     | 62                 | 4      |
|                                                                          | 40.9               | 59.1   | 93.9               | 6.1    |
| 4. การตกลงใจที่จะทำโครงการใด ๆ ในหมู่บ้าน ใครเป็นผู้ตัดสินใจ             | 58                 | 8      | 63                 | 3      |
|                                                                          | 87.9               | 12.1   | 95.5               | 4.5    |
| 5. งานพัฒนาชุมชนควรเน้นในการพัฒนา ด้านใด                                 | 40                 | 26     | 52                 | 14     |
|                                                                          | 60.6               | 39.4   | 78.8               | 21.2   |
| 6. ถ้าจะทำงานพัฒนาให้ได้ผล ผู้นำสตรีควรทำงานอย่างไร                      | 56                 | 10     | 62                 | 4      |
|                                                                          | 84.8               | 15.2   | 93.9               | 6.1    |
| 7. การวางโครงการในการพัฒนาสตรีในหมู่บ้านควรคำนึงถึงอะไรเป็นสำคัญ         | 29                 | 37     | 57                 | 9      |
|                                                                          | 43.9               | 56.1   | 86.4               | 13.6   |
| 8. ข้อมูลที่ใช้เป็นตัวชี้วัดระดับการพัฒนาของครัวเรือน เรียกว่าข้อมูลอะไร | 54                 | 12     | 63                 | 3      |
|                                                                          | 81.8               | 18.2   | 95.5               | 4.5    |
| 9. ในแต่ละหมู่บ้านจะมีสตรีเป็นกรรมการหมู่บ้านอยู่ 1 ฝ่าย ใช่หรือไม่      | 64                 | 2      | 66                 | 0      |
|                                                                          | 97.0               | 3.0    | 100.0              | 0.0    |
| 10. การพัฒนาชุมชนที่จะให้เหมาะกับสภาวะปัจจุบันนี้ท่านคิดว่าควรใช้วิธีใด  | 38                 | 28     | 61                 | 5      |
|                                                                          | 57.6               | 42.4   | 92.4               | 7.6    |

เมื่อพิจารณาให้คะแนนแต่ละบุคคล โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ทั้งกลุ่ม พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชน ก่อนกิจกรรมแทรกแซงมีค่าเฉลี่ย 6.7 หลังกิจกรรมแทรกแซงมีค่าเฉลี่ย 9.2 เมื่อทดสอบด้วยค่า t-test มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนาชุมชนของผู้นำสตรี  
เปรียบเทียบก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

| ระยะเวลา           | ค่าเฉลี่ย | S.D. | t-test | P-Value |
|--------------------|-----------|------|--------|---------|
| ก่อนกิจกรรมแทรกแซง | 6.7       | 2.0  | 8.8    | 0.000   |
| หลังกิจกรรมแทรกแซง | 9.2       | 1.3  |        |         |

#### 4.3.4 ผลการศึกษาคุณภาพของผู้นำสตรีภายหลังกิจกรรมแทรกแซง

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม เพื่อทราบว่าผู้นำสตรีได้ปฏิบัติตามคุณลักษณะที่แสดงถึงการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพมาก น้อย เพียงใด โดยให้ผู้นำสตรีพิจารณาคุณสมบัติแต่ละข้อแล้วประเมินตนเอง ว่าการปฏิบัตินั้นเป็นความจริงอยู่ในระดับไหน จากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงครึ่งเดียว จริงน้อย และไม่จริงเลย หลังจากนั้นได้หาค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดของผู้ตอบเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 4.00 โดยมีเกณฑ์การจัดระดับ ดังนี้

|                             |         |                   |
|-----------------------------|---------|-------------------|
| ค่าเฉลี่ย ระดับ 0.00        | หมายถึง | ไม่มีคุณภาพ       |
| ค่าเฉลี่ย ระดับ 0.01 - 1.00 | หมายถึง | มีคุณภาพน้อย      |
| ค่าเฉลี่ย ระดับ 1.01 - 2.00 | หมายถึง | มีคุณภาพปานกลาง   |
| ค่าเฉลี่ย ระดับ 2.01 - 3.00 | หมายถึง | มีคุณภาพมาก       |
| ค่าเฉลี่ย ระดับ 3.01 - 4.00 | หมายถึง | มีคุณภาพมากที่สุด |

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนจัดกิจกรรมแทรกแซงผู้นำสตรีที่มีคุณภาพจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.4-2.0

ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ คือ มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 1.4) รองลงมาคือ มีความสามารถในการคิดตัดสินใจแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 1.5) เป็นคนอารมณ์ดีไม่โมโหง่าย มีความซื่อสัตย์สุจริตและไม่มั่วสุมในอบายมุขต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 1.6)

หลังกิจกรรมแทรกแซง พบว่าความคิดเห็นต่อคุณภาพของสตรีมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากเดิมทุกด้าน ซึ่งจะมีค่าเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากคือ ระหว่าง 2.01 - 3.00 ประเด็นที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่มากขึ้น ที่สำคัญเรียงตามลำดับได้แก่ การมีความสุภาพอ่อนโยนก่อนกิจกรรมแทรกแซง 1.7 หลังกิจกรรมแทรกแซง 3.2 เพิ่มขึ้น 1.5 มีความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนาหมู่บ้าน ค่าเฉลี่ยก่อนกิจกรรมแทรกแซง 1.4 หลังกิจกรรมแทรกแซง 2.8 เพิ่มขึ้น 1.4 เป็นคนไม่เห็นแก่ตัวก่อนกิจกรรมแทรกแซง 1.8 หลังกิจกรรมแทรกแซง 3.1 เพิ่มขึ้น 1.2 มีความโอบอ้อมอารีเอื้ออาทรเห็นอกเห็นใจผู้อื่นก่อนกิจกรรมแทรกแซง 1.7 หลังกิจกรรมแทรกแซง 3.0 เพิ่ม 1.3 เป็นผู้มีความรอบรู้ทันต่อสถานการณ์ ก่อนกิจกรรมแทรกแซง 1.8 หลังกิจกรรมแทรกแซง 3.1 เพิ่มขึ้น 1.3

โดยสรุปจะเห็นว่า ผลการพัฒนาคุณภาพสตรีมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในด้านต่าง ๆ มากกว่าก่อนกิจกรรมแทรกแซง ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

| คุณภาพของผู้นำสตรี                               |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|--------------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
| 1. มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์                         | ก่อน | 8              | 22   | 32                     | 4            | -              | 2.5                            | +0.3       |
|                                                  |      | 12.1           | 33.3 | 48.5                   | 6.1          |                |                                |            |
|                                                  | หลัง | 21             | 22   | 17                     | 4            | 2              | 2.8                            |            |
|                                                  |      | 31.8           | 33.3 | 25.8                   | 6.1          | 3.0            |                                |            |
| 2. มีความรู้จบการศึกษา<br>ภาคบังคับเป็นอย่างน้อย | ก่อน | 9              | 11   | 37                     | 6            | 3              | 2.2                            | +0.1       |
|                                                  |      | 13.6           | 16.7 | 56.1                   | 9.1          | 4.5            |                                |            |
|                                                  | หลัง | 11             | 20   | 19                     | 13           | 3              | 2.3                            |            |
|                                                  |      | 16.7           | 30.3 | 28.8                   | 19.7         | 4.5            |                                |            |





ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่าง  
ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| คุณภาพของผู้นำสตรี                                                |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|-------------------------------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 8. มีความสุภาพอ่อนโยน                                             | ก่อน | 4              | 9    | 29                     | 14           | 10             | 1.7                            |            |
|                                                                   |      | 6.1            | 13.6 | 43.9                   | 21.2         | 15.2           |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                | +1.5       |
|                                                                   | หลัง | 31             | 20   | 16                     | 1            | -              | 3.2                            |            |
|                                                                   |      | 47.0           | 30.3 | 24.2                   | 1.5          |                |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 9. เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว                                            | ก่อน | 8              | 11   | 19                     | 17           | 11             | 1.8                            |            |
|                                                                   |      | 12.1           | 16.7 | 28.8                   | 25.8         | 16.7           |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                | +1.3       |
|                                                                   | หลัง | 29             | 26   | 6                      | 4            | 1              | 3.1                            |            |
|                                                                   |      | 43.9           | 39.4 | 9.1                    | 6.1          | 1.5            |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 10. มีความโอปอ้อมอารี<br>เอื้ออาทรเห็นอกเห็นใจ<br>ผู้อื่น         | ก่อน | 6              | 7    | 28                     | 13           | 12             | 1.7                            |            |
|                                                                   |      | 9.1            | 10.6 | 42.4                   | 19.7         | 18.2           |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                | +1.3       |
|                                                                   | หลัง | 26             | 23   | 14                     | 1            | 2              | 3.0                            |            |
|                                                                   |      | 39.4           | 34.8 | 21.2                   | 1.5          | 3.0            |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 11. เป็นคนอารมณ์ดีไม่มิโ<br>ง่าย                                  | ก่อน | 3              | 3    | 37                     | 14           | 9              | 1.6                            |            |
|                                                                   |      | 4.5            | 4.5  | 56.1                   | 21.2         | 13.6           |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                | +1.2       |
|                                                                   | หลัง | 18             | 21   | 26                     | 1            | -              | 2.8                            |            |
|                                                                   |      | 27.2           | 31.8 | 39.4                   | 1.5          |                |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 12. มีความจงรักภักดีต่อ<br>สถาบันชาติ ศาสนา และ<br>พระมหากษัตริย์ | ก่อน | 6              | 16   | 22                     | 16           | 6              | 2.0                            |            |
|                                                                   |      | 9.1            | 24.2 | 33.3                   | 24.2         | 9.1            |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.8       |
|                                                                   | หลัง | 26             | 12   | 24                     | 2            | 2              | 2.8                            |            |
|                                                                   |      | 39.4           | 18.2 | 36.4                   | 3.0          | 3.0            |                                |            |
|                                                                   |      |                |      |                        |              |                |                                |            |

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่าง  
ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| คุณภาพของผู้นำสตรี                                         |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|------------------------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
|                                                            |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 13. มีความซื่อสัตย์สุจริต                                  | ก่อน | 4              | 6    | 29                     | 18           | 9              | 1.6                            | +1.0       |
|                                                            |      | 6.1            | 9.1  | 43.9                   | 27.3         | 9.1            |                                |            |
|                                                            | หลัง | 11             | 20   | 34                     | -            | 1              | 2.6                            |            |
|                                                            |      | 16.7           | 30.3 | 51.5                   |              |                |                                |            |
| 14. มีความจริงจัง จริงใจใน<br>การทำงาน                     | ก่อน | 8              | 9    | 27                     | 12           | 10             | 1.8                            | +0.9       |
|                                                            |      | 12.1           | 9.1  | 40.9                   | 18.1         | 15.1           |                                |            |
|                                                            | หลัง | 19             | 22   | 17                     | 4            | 4              | 2.7                            |            |
|                                                            |      | 28.8           | 33.3 | 25.8                   | 6.1          | 6.1            |                                |            |
| 15. มีความเป็นผู้นำ                                        | ก่อน | 7              | 13   | 18                     | 14           | 14             | 1.7                            | +0.8       |
|                                                            |      | 10.6           | 19.7 | 27.3                   | 21.2         | 21.2           |                                |            |
|                                                            | หลัง | 22             | 18   | 11                     | 7            | 8              | 2.5                            |            |
|                                                            |      | 33.3           | 27.3 | 16.7                   | 10.6         | 12.1           |                                |            |
| 16. มีความสามารถในการ<br>ปฏิบัติงานตามที่ได้รับ<br>มอบหมาย | ก่อน | 5              | 11   | 27                     | 13           | 10             | 1.8                            | +0.8       |
|                                                            |      | 7.6            | 16.7 | 40.9                   | 19.7         | 15.1           |                                |            |
|                                                            | หลัง | 10             | 24   | 30                     | 6            | -              | 2.6                            |            |
|                                                            |      | 15.1           | 36.4 | 45.5                   | 9.1          |                |                                |            |
| 17. มีความสามารถในการพูด<br>ในที่สาธารณะ                   | ก่อน | 6              | 9    | 26                     | 16           | 9              | 1.8                            | +0.3       |
|                                                            |      | 9.1            | 13.6 | 39.4                   | 24.2         | 13.6           |                                |            |
|                                                            | หลัง | 10             | 15   | 24                     | 11           | 6              | 2.1                            |            |
|                                                            |      | 15.2           | 22.7 | 36.4                   | 16.7         | 9.1            |                                |            |

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่าง  
ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| คุณภาพของผู้นำสตรี                                                                            |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
| 18. เป็นผู้ใจกว้างยอมรับฟัง<br>ความคิดเห็นของผู้อื่น                                          | ก่อน | 6              | 5    | 30                     | 16           | 9              | 1.7                            |            |
|                                                                                               |      | 9.6            | 7.6  | 45.5                   | 24.2         | 13.6           |                                |            |
|                                                                                               |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.5       |
|                                                                                               | หลัง | 9              | 13   | 30                     | 11           | 6              | 2.2                            |            |
| 19. มีความสามารถในการทำ<br>งานร่วมกับผู้อื่น                                                  | ก่อน | 11             | 14   | 27                     | 8            | 6              | 2.2                            |            |
|                                                                                               |      | 16.6           | 21.2 | 40.9                   | 12.1         | 9.1            |                                |            |
|                                                                                               |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.4       |
|                                                                                               | หลัง | 20             | 16   | 16                     | 13           | 1              | 2.6                            |            |
| 20. มีความสามารถในการ<br>มอบหมายหน้าที่การทำงาน<br>ให้แก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง<br>และเหมาะสม | ก่อน | 10             | 9    | 26                     | 13           | 8              | 2.0                            |            |
|                                                                                               |      | 15.1           | 13.6 | 39.4                   | 19.7         | 12.1           |                                |            |
|                                                                                               |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.3       |
|                                                                                               | หลัง | 10             | 17   | 28                     | 8            | 3              | 2.3                            |            |
| 21. มีความสามารถในการ<br>วิเคราะห์ปัญหา                                                       | ก่อน | 6              | 7    | 29                     | 15           | 9              | 1.7                            |            |
|                                                                                               |      | 9.1            | 10.6 | 48.9                   | 22.7         | 13.6           |                                |            |
|                                                                                               |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.9       |
|                                                                                               | หลัง | 17             | 13   | 31                     | 5            | -              | 2.6                            |            |
| 22. มีความสามารถในการ<br>สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง<br>สมาชิก                                   | ก่อน | 11             | 8    | 27                     | 14           | 6              | 2.0                            |            |
|                                                                                               |      | 16.6           | 12.1 | 40.9                   | 21.2         | 9.1            |                                |            |
|                                                                                               |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.6       |
|                                                                                               | หลัง | 16             | 17   | 27                     | 6            | -              | 2.6                            |            |
|                                                                                               |      | 24.2           | 25.8 | 40.9                   | 9.9          |                |                                |            |



ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่าง  
ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| คุณภาพของผู้นำสตรี                                      |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|---------------------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
| 28. เป็นผู้มีความอดทน และ<br>อดกลั้นต่อความยาก<br>ลำบาก | ก่อน | 10             | 13   | 21                     | 16           | 6              | 2.0                            |            |
|                                                         |      | 15.2           | 19.7 | 31.8                   | 24.2         | 9.1            |                                |            |
|                                                         | หลัง | 16             | 19   | 25                     | 3            | 3              | 2.6                            | +0.6       |
|                                                         |      | 24.2           | 28.8 | 37.9                   | 4.5          | 4.5            |                                |            |
| 29. มีความสามารถในการ<br>ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น    | ก่อน | 9              | 11   | 22                     | 13           | 11             | 1.9                            |            |
|                                                         |      | 13.6           | 16.7 | 33.3                   | 19.7         | 16.7           |                                |            |
|                                                         | หลัง | 9              | 19   | 24                     | 6            | 8              | 2.2                            | +0.3       |
|                                                         |      | 13.6           | 28.8 | 36.4                   | 9.1          | 12.1           |                                |            |
| 30. มีความเสียสละเพื่อส่วน<br>รวม                       | ก่อน | 9              | 9    | 30                     | 9            | 9              | 2.0                            |            |
|                                                         |      | 13.6           | 13.6 | 45.5                   | 13.6         | 13.6           |                                |            |
|                                                         | หลัง | 19             | 21   | 26                     | -            | -              | 2.8                            | +0.8       |
|                                                         |      | 28.8           | 31.8 | 39.4                   |              |                |                                |            |
| 31. มีความสามารถในการ<br>กำหนดเป้าหมายในการ<br>ทำงาน    | ก่อน | 6              | 14   | 24                     | 13           | 6              | 2.0                            |            |
|                                                         |      | 9.1            | 21.2 | 36.4                   | 19.7         | 9.1            |                                |            |
|                                                         | หลัง | 6              | 16   | 35                     | 8            | 1              | 2.2                            | +0.2       |
|                                                         |      | 9.1            | 24.2 | 53.0                   | 12.1         | 1.5            |                                |            |
| 32. มีความรู้ความเข้าใจใน<br>การพัฒนาหมู่บ้าน           | ก่อน | 3              | 4    | 31                     | 12           | 16             | 1.4                            |            |
|                                                         |      | 4.5            | 6.1  | 47.0                   | 18.2         | 24.2           |                                |            |
|                                                         | หลัง | 7              | 9    | 42                     | 2            | 6              | 2.8                            | +1.4       |
|                                                         |      | 10.6           | 13.6 | 63.6                   | 3.0          | 9.1            |                                |            |

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่าง  
ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| คุณภาพของผู้นำสตรี                                            |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|---------------------------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
| 33. มีความสามารถในการ<br>ปรับปรุงพัฒนาครอบครัว                | ก่อน | 13             | 8    | 29                     | 5            | 11             | 2.1                            |            |
|                                                               |      | 19.7           | 12.1 | 43.9                   | 7.6          | 16.7           |                                |            |
|                                                               | หลัง | 19             | 18   | 29                     | -            | -              | 2.8                            | +0.7       |
|                                                               |      | 28.8           | 27.3 | 43.9                   |              |                |                                |            |
| 34. มีความสามารถในการคิด<br>ตัดสินใจแก้ไขปัญหาของ<br>หมู่บ้าน | ก่อน | 7              | 7    | 21                     | 13           | 18             | 1.5                            |            |
|                                                               |      | 10.6           | 10.6 | 31.8                   | 19.7         | 27.3           |                                |            |
|                                                               | หลัง | 10             | 8    | 30.45                  | 7            | 11             | 1.9                            | +0.4       |
|                                                               |      | 15.1           | 12.1 | .5                     | 10.6         | 16.7           |                                |            |
| 35. มีความสำนึกและรับผิดชอบ<br>ต่อหน้าที่                     | ก่อน | 15             | 9    | 20                     | 10           | 12             | 2.0                            |            |
|                                                               |      | 22.7           | 13.6 | 30.3                   | 15.1         | 18.2           |                                |            |
|                                                               | หลัง | 17             | 11   | 36                     | -            | 2              | 2.3                            | +0.3       |
|                                                               |      | 25.8           | 16.7 | 54.5                   |              | 3.0            |                                |            |
| 36. มีทัศนคติที่ดีและเห็น<br>ความสำคัญต่อการพัฒนา<br>หมู่บ้าน | ก่อน | 15             | 9    | 20                     | 13           | 9              | 2.1                            |            |
|                                                               |      | 22.7           | 13.6 | 30.3                   | 19.7         | 13.6           |                                |            |
|                                                               | หลัง | 19             | 13   | 31                     | 2            | 1              | 2.7                            | +0.6       |
|                                                               |      | 28.8           | 19.7 | 47.0                   | 3.0          | 1.5            |                                |            |
| 37. มีสุขภาพจิตที่ดี                                          | ก่อน | 9              | 13   | 25                     | 13           | 6              | 2.0                            |            |
|                                                               |      | 13.6           | 19.7 | 37.9                   | 19.7         | 9.1            |                                |            |
|                                                               | หลัง | 9              | 15   | 37                     | 2            | 3              | 2.3                            | +0.3       |
|                                                               |      | 13.6           | 22.7 | 56.1                   | 3.0          | 4.5            |                                |            |

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อคุณภาพของผู้นำสตรี เปรียบเทียบระหว่าง  
ก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| คุณภาพของผู้นำสตรี                         |      | จริง<br>ที่สุด | จริง | จริง<br>ครึ่ง<br>เดียว | จริง<br>น้อย | ไม่จริง<br>เลย | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|--------------------------------------------|------|----------------|------|------------------------|--------------|----------------|--------------------------------|------------|
|                                            |      |                |      |                        |              |                |                                |            |
| 38. มีความรู้ในวิทยาการ<br>ใหม่ ๆ          | ก่อน | 4              | 14   | 30                     | 10           | 8              | 1.9                            |            |
|                                            |      | 6.1            | 12.2 | 45.5                   | 15.2         | 12.1           |                                |            |
|                                            |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.3       |
|                                            | หลัง | 4              | 16   | 42                     | 2            | 2              | 2.2                            |            |
| 39. เป็นผู้มีความรอบรู้ทันต่อ<br>สถานการณ์ | ก่อน | 13             | 2    | 23                     | 19           | 9              | 1.8                            |            |
|                                            |      | 19.7           | 3.0  | 34.8                   | 28.8         | 13.6           |                                |            |
|                                            |      |                |      |                        |              |                |                                | +1.3       |
|                                            | หลัง | 15             | 19   | 41                     | 7            | -              | 3.1                            |            |
| 40. เป็นผู้ไม่มัวสุมในอบายมุข<br>ต่าง ๆ    | ก่อน | 4              | 6    | 30                     | 18           | 10             | 1.6                            |            |
|                                            |      | 6.1            | 9.1  | 45.5                   | 27.3         | 15.2           |                                |            |
|                                            |      |                |      |                        |              |                |                                | +0.7       |
|                                            | หลัง | 6              | 16   | 37                     | 7            | -              | 2.3                            |            |
|                                            |      | 9.1            | 24.2 | 56.1                   | 10.6         |                |                                |            |

#### 4.3.5 ผลการศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านในการ พัฒนาชุมชน

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อทราบว่าผู้นำสตรีได้ทำตามบทบาทหน้าที่ของ  
ตนเองมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง  
น้อย ไม่ได้ปฏิบัติ และหาค่าเฉลี่ยของการทำบทบาทแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์การ  
พิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

|           |             |         |                |
|-----------|-------------|---------|----------------|
| ค่าเฉลี่ย | 0.00        | หมายถึง | ไม่ได้ปฏิบัติ  |
| ค่าเฉลี่ย | 0.01 - 1.00 | หมายถึง | ปฏิบัติน้อย    |
| ค่าเฉลี่ย | 1.01 - 2.00 | หมายถึง | ปฏิบัติปานกลาง |
| ค่าเฉลี่ย | 2.01 - 3.00 | หมายถึง | ปฏิบัติมาก     |

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนจัดกิจกรรมแทรกแซงผู้นำสตรีได้ทำตามบทบาทหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปถึงระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.2 - 2.3 ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ส่งเสริมการออมโดยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและกิจกรรมเครือข่าย (ค่าเฉลี่ย 1.2) รองลงมาคือการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 1.3) แนะนำแนวทางปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 1.4) ช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ปัญหาและส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีพ โดยจัดตั้งกลุ่มอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 1.5)

ภายหลังกิจกรรมแทรกแซง ผู้นำสตรีได้ทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้นทุกด้านและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ บทบาทหน้าที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมที่สำคัญ ได้แก่ การจัดตั้งและพัฒนากลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ก่อนกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 1.3 หลังกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 2.0 เพิ่มขึ้น 0.7 ติดตามผลงานพัฒนาสตรีในหมู่บ้านก่อนกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 2.1 หลังกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 2.8 ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.7 แนะนำแนวทางปฏิบัติกิจกรรมด้านการพัฒนาก่อนกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 1.4 หลังกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 2.0 ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.6 ช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ปัญหา ก่อนกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 1.5 หลังกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 2.1 ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.6 ส่งเสริมการออมโดยการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ก่อนกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 1.2 หลังกิจกรรมแทรกแซงค่าเฉลี่ย 1.8 ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.6

โดยสรุปจะพบว่า ผู้นำสตรีได้ทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเองภายหลังกิจกรรมแทรกแซงเพิ่มขึ้นในทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 10



ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี  
ระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี<br>ระดับหมู่บ้านในการพัฒนา<br>ชุมชน |      | ระดับการปฏิบัติ |             |      |                | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|--------------------------------------------------------------|------|-----------------|-------------|------|----------------|--------------------------------|------------|
|                                                              |      | มาก             | ปาน<br>กลาง | น้อย | ไม่<br>ปฏิบัติ |                                |            |
| 1. ริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ เป็น<br>ตัวอย่างแก่ชาวบ้าน             | ก่อน | 21              | 26          | 12   | 7              | 1.9                            |            |
|                                                              |      | 31.8            | 39.4        | 18.2 | 10.6           |                                |            |
|                                                              | หลัง | 27              | 31          | 7    | 1              | 2.1                            | +0.2       |
|                                                              |      | 40.9            | 47.0        | 10.6 | 1.5            |                                |            |
| 2. แนะนำแนวทางปฏิบัติ<br>กิจกรรมด้านการพัฒนา<br>ต่างๆ        | ก่อน | 8               | 30          | 11   | 11             | 1.4                            |            |
|                                                              |      | 12.1            | 45.5        | 16.7 | 16.7           |                                |            |
|                                                              | หลัง | 12              | 46          | 5    | 3              | 2.0                            | +0.6       |
|                                                              |      | 18.2            | 69.7        | 7.6  | 4.5            |                                |            |
| 3. ช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ไข<br>ปัญหา                       | ก่อน | 6               | 33          | 15   | 12             | 1.5                            |            |
|                                                              |      | 9.1             | 50.0        | 22.7 | 18.2           |                                |            |
|                                                              | หลัง | 13              | 48          | 4    | 1              | 2.1                            | +0.6       |
|                                                              |      | 19.7            | 72.7        | 6.1  | 1.5            |                                |            |
| 4. ให้ข่าวสารข้อมูลแก่ผู้ที่<br>เกี่ยวข้อง                   | ก่อน | 20              | 26          | 14   | 6              | 1.9                            |            |
|                                                              |      | 30.3            | 39.4        | 21.2 | 9.1            |                                |            |
|                                                              | หลัง | 29              | 32          | 4    | 1              | 2.3                            | +0.4       |
|                                                              |      | 43.9            | 48.5        | 6.1  | 1.5            |                                |            |
| 5. จัดตั้งและพัฒนากลุ่มต่างๆ ใน<br>หมู่บ้าน                  | ก่อน | 9               | 18          | 28   | 11             | 1.3                            |            |
|                                                              |      | 13.6            | 27.3        | 42.4 | 16.7           |                                |            |
|                                                              | หลัง | 15              | 43          | 5    | 3              | 2.0                            | +0.7       |
|                                                              |      | 22.7            | 65.2        | 7.6  | 4.5            |                                |            |

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เปรียบเทียบ  
ระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี<br>ระดับหมู่บ้านในการพัฒนา<br>ชุมชน   |      | ระดับการปฏิบัติ |             |      |                | ค่า<br>เฉลี่ย<br>ต่าง<br>( $\bar{X}$ ) |
|----------------------------------------------------------------|------|-----------------|-------------|------|----------------|----------------------------------------|
|                                                                |      | มาก             | ปาน<br>กลาง | น้อย | ไม่<br>ปฏิบัติ |                                        |
| 6. เป็นผู้เชื่อมประสานระหว่าง<br>หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง   | ก่อน | 19              | 17          | 41   | 5              | 2.0                                    |
|                                                                |      | 28.8            | 25.8        | 62.1 | 7.6            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                | +0.1                                   |
|                                                                | หลัง | 26              | 28          | 11   | 1              | 2.1                                    |
|                                                                |      | 39.4            | 42.4        | 16.7 | 1.5            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                |                                        |
| 7. สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง<br>สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน    | ก่อน | 29              | 21          | 13   | 3              | 2.1                                    |
|                                                                |      | 43.9            | 31.8        | 19.7 | 4.5            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                | +0.2                                   |
|                                                                | หลัง | 33              | 21          | 11   | 1              | 2.3                                    |
|                                                                |      | 50.0            | 31.8        | 16.7 | 1.5            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                |                                        |
| 8. วางแผนแก้ไขปัญหาในงาน<br>พัฒนาสตรีหมู่บ้าน                  | ก่อน | 13              | 35          | 12   | 6              | 1.8                                    |
|                                                                |      | 19.7            | 53.0        | 18.2 | 9.1            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                | +0.3                                   |
|                                                                | หลัง | 16              | 43          | 5    | 2              | 2.1                                    |
|                                                                |      | 24.2            | 65.2        | 7.6  | 3.0            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                |                                        |
| 9. ให้การศึกษาและให้ความรู้เกี่ยว<br>กับงานพัฒนาสตรีในหมู่บ้าน | ก่อน | 11              | 27          | 19   | 9              | 1.6                                    |
|                                                                |      | 16.7            | 40.9        | 28.8 | 13.6           |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                | +0.2                                   |
|                                                                | หลัง | 19              | 40          | 6    | 1              | 1.8                                    |
|                                                                |      | 28.8            | 60.6        | 9.1  | 1.5            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                |                                        |
| 10. สำรวจปัญหาและความต้อง<br>การของสตรี                        | ก่อน | 13              | 34          | 11   | 8              | 1.7                                    |
|                                                                |      | 19.7            | 51.5        | 16.7 | 12.1           |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                | +0.3                                   |
|                                                                | หลัง | 16              | 42          | 3    | 5              | 2.0                                    |
|                                                                |      | 24.2            | 63.6        | 4.5  | 7.6            |                                        |
|                                                                |      |                 |             |      |                |                                        |

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เปรียบเทียบ  
ระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี<br>ระดับหมู่บ้านในการพัฒนา<br>ชุมชน                                 |      | ระดับการปฏิบัติ |             |      |                | ค่าเฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------|-------------|------|----------------|----------------------------|------------|
|                                                                                              |      | มาก             | ปาน<br>กลาง | น้อย | ไม่<br>ปฏิบัติ |                            |            |
| 11. วิเคราะห์ปัญหาความต้องการ<br>ของสตรี                                                     | ก่อน | 6               | 47          | 6    | 7              | 1.7                        |            |
|                                                                                              |      | 9.1             | 71.2        | 9.1  | 10.6           |                            |            |
|                                                                                              | หลัง | 11              | 46          | 6    | 6              | 1.9                        | +0.2       |
|                                                                                              |      | 16.7            | 69.7        | 9.1  | 9.1            |                            |            |
| 12. จัดกิจกรรมตามแผนงาน<br>พัฒนาสตรีต่าง ๆ ในหมู่บ้าน                                        | ก่อน | 18              | 30          | 9    | 9              | 1.8                        |            |
|                                                                                              |      | 27.3            | 45.5        | 13.6 | 13.6           |                            |            |
|                                                                                              | หลัง | 22              | 36          | 3    | 5              | 2.1                        | +0.3       |
|                                                                                              |      | 33.3            | 54.5        | 4.5  | 7.6            |                            |            |
| 13. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม<br>ของสตรีในหมู่บ้าน                                          | ก่อน | 25              | 33          | 3    | 5              | 2.1                        |            |
|                                                                                              |      | 37.9            | 50.0        | 4.5  | 7.6            |                            |            |
|                                                                                              | หลัง | 38              | 23          | 3    | 2              | 2.4                        | +0.3       |
|                                                                                              |      | 57.6            | 34.8        | 4.5  | 3.0            |                            |            |
| 14. ให้ความร่วมมือสนับสนุนการ<br>ปฏิบัติงานของภาครัฐและ<br>เอกชนที่เข้าไปทำงานใน<br>หมู่บ้าน | ก่อน | 37              | 10          | 10   | 9              | 2.1                        |            |
|                                                                                              |      | 56.1            | 15.2        | 15.2 | 13.6           |                            |            |
|                                                                                              | หลัง | 44              | 16          | 3    | 3              | 2.5                        | +0.4       |
|                                                                                              |      | 66.7            | 24.2        | 4.5  | 4.5            |                            |            |
| 15. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่<br>งานด้านการพัฒนาสตรี                                           | ก่อน | 24              | 20          | 7    | 5              | 1.8                        |            |
|                                                                                              |      | 36.4            | 30.3        | 10.6 | 7.6            |                            |            |
|                                                                                              | หลัง | 33              | 27          | 3    | 3              | 2.3                        | +0.5       |
|                                                                                              |      | 50.0            | 40.9        | 4.5  | 4.5            |                            |            |

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เปรียบเทียบ  
ระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี<br>ระดับหมู่บ้านในการพัฒนา<br>ชุมชน                      |      | ระดับการปฏิบัติ |             |      |                | ค่า<br>เฉลี่ย<br>ต่าง<br>( $\bar{X}$ ) |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------|-------------|------|----------------|----------------------------------------|
|                                                                                   |      | มาก             | ปาน<br>กลาง | น้อย | ไม่<br>ปฏิบัติ |                                        |
| 16. จัดหากองทุนพัฒนาสตรีของ<br>หมู่บ้าน                                           | ก่อน | 12              | 30          | 11   | 13             | 1.6                                    |
|                                                                                   |      | 18.2            | 45.5        | 16.7 | 19.7           |                                        |
|                                                                                   |      |                 |             |      |                | +0.1                                   |
|                                                                                   | หลัง | 12              | 33          | 11   | 10             | 1.7                                    |
|                                                                                   |      | 18.2            | 50.0        | 16.7 | 15.2           |                                        |
| 17. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม<br>พัฒนาเด็กเล็กในหมู่บ้าน                         | ก่อน | 13              | 27          | 17   | 9              | 1.6                                    |
|                                                                                   |      | 19.7            | 40.9        | 25.8 | 13.6           |                                        |
|                                                                                   |      |                 |             |      |                | +0.3                                   |
|                                                                                   | หลัง | 15              | 39          | 8    | 4              | 1.9                                    |
|                                                                                   |      | 22.7            | 59.1        | 12.1 | 6.1            |                                        |
| 18. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม<br>ของเยาวชนในหมู่บ้าน                             | ก่อน | 17              | 26          | 11   | 12             | 1.7                                    |
|                                                                                   |      | 25.8            | 39.4        | 16.7 | 18.2           |                                        |
|                                                                                   |      |                 |             |      |                | +0.4                                   |
|                                                                                   | หลัง | 26              | 26          | 10   | 4              | 2.1                                    |
|                                                                                   |      | 39.4            | 39.4        | 15.2 | 6.1            |                                        |
| 19. ส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีพ<br>โดยจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ                        | ก่อน | 17              | 17          | 18   | 14             | 1.5                                    |
|                                                                                   |      | 25.8            | 25.8        | 27.3 | 21.2           |                                        |
|                                                                                   |      |                 |             |      |                | +0.3                                   |
|                                                                                   | หลัง | 21              | 25          | 10   | 10             | 1.8                                    |
|                                                                                   |      | 31.8            | 37.9        | 15.2 | 15.2           |                                        |
| 20. ส่งเสริมการออมโดยจัดตั้ง<br>กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต<br>และกิจกรรมเครือข่าย | ก่อน | 7               | 23          | 17   | 19             | 1.2                                    |
|                                                                                   |      | 10.6            | 34.8        | 25.8 | 28.8           |                                        |
|                                                                                   |      |                 |             |      |                | +0.6                                   |
|                                                                                   | หลัง | 12              | 34          | 15   | 5              | 1.8                                    |
|                                                                                   |      | 18.2            | 51.5        | 22.7 | 7.6            |                                        |

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยความเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เปรียบเทียบ  
ระหว่างก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง (ต่อ)

| บทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี<br>ระดับหมู่บ้านในการพัฒนา<br>ชุมชน             |      | ระดับการปฏิบัติ |             |      |                | ค่า<br>เฉลี่ย<br>( $\bar{X}$ ) | ผล<br>ต่าง |
|--------------------------------------------------------------------------|------|-----------------|-------------|------|----------------|--------------------------------|------------|
|                                                                          |      | มาก             | ปาน<br>กลาง | น้อย | ไม่<br>ปฏิบัติ |                                |            |
| 21. ส่งเสริมการอนุรักษ์ด้าน<br>ทรัพยากรธรรมชาติและ<br>สิ่งแวดล้อม        | ก่อน | 27              | 14          | 12   | 13             | 1.8                            |            |
|                                                                          |      | 40.9            | 21.2        | 18.2 | 19.7           |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                | +0.4       |
|                                                                          | หลัง | 29              | 29          | 5    | 3              | 2.2                            |            |
|                                                                          |      | 43.9            | 43.9        | 7.6  | 4.5            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                |            |
| 22. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา<br>ประเพณี และวัฒนธรรม                       | ก่อน | 42              | 15          | 2    | 7              | 2.3                            |            |
|                                                                          |      | 63.6            | 22.7        | 3.0  | 10.6           |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                | +0.3       |
|                                                                          | หลัง | 48              | 15          | 1    | 2              | 2.6                            |            |
|                                                                          |      | 72.7            | 22.7        | 1.5  | 3.0            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                |            |
| 23. ส่งเสริมการจัดครอบครัว<br>พัฒนา                                      | ก่อน | 31              | 23          | 8    | 4              | 2.2                            |            |
|                                                                          |      | 47.0            | 34.8        | 12.1 | 6.1            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                | +0.3       |
|                                                                          | หลัง | 43              | 19          | 3    | 1              | 2.5                            |            |
|                                                                          |      | 65.2            | 28.8        | 4.5  | 1.5            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                |            |
| 24. ให้ความร่วมมือกับกรรมการ<br>หมู่บ้านในการพัฒนาหมู่บ้าน<br>ทุก ๆ ด้าน | ก่อน | 41              | 10          | 9    | 6              | 2.3                            |            |
|                                                                          |      | 62.1            | 15.2        | 13.6 | 9.1            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                | +0.3       |
|                                                                          | หลัง | 45              | 17          | 3    | 1              | 2.6                            |            |
|                                                                          |      | 68.2            | 25.8        | 4.5  | 1.5            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                |            |
| 25. ติดตามประเมินผลงานการ<br>พัฒนาสตรีในหมู่บ้าน                         | ก่อน | 20              | 37          | 7    | 2              | 2.1                            |            |
|                                                                          |      | 30.3            | 56.1        | 10.6 | 3.0            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                | +0.7       |
|                                                                          | หลัง | 12              | 28          | 21   | 5              | 2.8                            |            |
|                                                                          |      | 18.2            | 42.4        | 31.8 | 7.6            |                                |            |
|                                                                          |      |                 |             |      |                |                                |            |

#### 4.3.6 ผลการวิเคราะห์กระบวนการแก้ไขปัญหาตามกรอบแนวคิด เชิงระบบ (System Model)

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดในการแก้ไขปัญหาตามแบบเชิงระบบ (System Model) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการในการดำเนินงาน (Process) ผลงาน (Output) ผลลัพธ์ (Effect) และผลกระทบ (Impact) ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพและบทบาทผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาชุมชนของตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีรายละเอียดของการแก้ไขปัญหาเชิงระบบ ดังนี้

##### 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย

1.1) ผู้นำสตรีหมู่บ้าน ได้แก่ ผู้นำสตรีจากหมู่บ้านต่าง ๆ ของตำบลหาดคำ จำนวน 11 หมู่บ้าน โดยคัดเลือกตัวแทนมาเข้ารับการฝึกอบรมหมู่บ้านละ 6 คน รวมเป็น 66 คน เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 2 วัน ทักษะศึกษาดูงานอีก 1 วัน รวมเป็น 3 วัน

1.2) วิทยากรในการฝึกอบรม ให้ความรู้แก่ผู้นำสตรีเป็นวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญและมีความเชี่ยวชาญในการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ คณะอาจารย์จากภาควิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะวิทยากรจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย คณะวิทยากรจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองหนองคายทุกท่าน วิทยากรจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดหนองคาย นอกจากนี้มีวิทยากรบรรยายพิเศษ คือ นางนริศรา วงษ์ภูมิ สมาชิกสภาจังหวัดหนองคาย เขตอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย และ นางมลิเชียร เพ็งวงษ์ กำนันสตรีคนแรกแห่งประเทศไทย

1.3) วัสดุอุปกรณ์ ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ ยานพาหนะ เอกสารสิ่งพิมพ์ เครื่องพิมพ์ วัสดุการพิมพ์ พร้อมทั้งหลักสูตรการฝึกอบรม ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองหนองคาย สถานที่ใช้ในการฝึกอบรมสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

1.4) งบประมาณ ด้านงบประมาณได้ใช้งบประมาณในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดเป็นเงิน 30,000 บาท แยกเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหาดคำ สนับสนุนงบประมาณ 20,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองหนองคายสมทบ 10,000 บาท และผู้นำสตรีจากหมู่บ้านต่าง ๆ ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 3 วัน ๆ ละ 66 คน

## 2) กระบวนการดำเนินงาน (Process)

การวิจัยครั้งนี้มีกระบวนการตามกิจกรรมแทรกแซงที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพและบทบาทของผู้นำสตรี ประกอบไปด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.1) ดำเนินการฝึกอบรมผู้นำสตรีระดับหมู่บ้าน ใช้เวลาฝึกอบรม 2 วัน องค์การบริหารส่วนตำบลหาดคำ โดยมีเนื้อหาที่สำคัญประกอบด้วยความสำคัญของผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านต่องานพัฒนาชุมชน คุณลักษณะของผู้นำสตรีที่มีคุณภาพ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรีระดับหมู่บ้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชน ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสตรีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2.2) จัดทัศนศึกษาดูงาน ได้จัดทัศนศึกษาดูงานผู้นำสตรีที่ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน คือ นางมลิเชียร เพ็งวงษ์ กำนันสตรีตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นกำนันสตรีคนแรกของประเทศไทยในการศึกษาดูงานครั้งนี้ได้ฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับการเป็นผู้นำสตรีที่มีคุณภาพและบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรีในการพัฒนาหมู่บ้านใช้เวลาศึกษาดูงาน 1 วัน

2.3) การมอบหมายภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของผู้นำสตรี เป็นการส่งเสริมให้สตรีได้ทำบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยร่วมมือกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชนผู้นำท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน และคิดริเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ในงานพัฒนา เช่น งานพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี อาชีพ จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมของชุมชน เป็นต้น

2.4) การนิเทศและติดตามผล ผู้วิจัยร่วมกับคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ของตำบลหาดคำ ได้ร่วมกันออกนิเทศ

ติดตามผลการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ

### 3) ผลงาน (Output)

ผลงานที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมแทรกแซงได้แก่ ผู้นำสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมและไปศึกษาดูงาน จำนวน 66 คน มีกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อผลิต การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความเป็นระเบียบของชุมชน และมีเจ้าหน้าที่ได้ออกนิเทศติดตามผลเดือนละ 2 ครั้ง

### 4) ผลลัพธ์ (Effect)

ผู้นำสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนาชุมชนได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองต้องงานพัฒนาชุมชนและเป็นผู้ที่มีคุณภาพในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น

### 5) ผลกระทบ (Impact)

ภายหลังกิจกรรมแทรกแซงแล้ว ผู้นำสตรีระดับหมู่บ้านมีความกระตือรือร้นขึ้น ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองได้รับการยอมรับจากประชาชนมากขึ้น ทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนามากขึ้น